

nagyobb tömegeket megnyerjen és ezeket bevigye a pártba, hogy ott számbeli többségükkel fogva a vezetést magukhoz ragadják.

— Az ő akciójának eredménye volt a rendőrség megállapítása szerint a *Zsurkó-féle csoportban lezajlott sztrájk is*, — folytatja a rendőrség jelentése. Hajdók az ifjúsági csoporttal keresett érintkezést és a szimpatizálóknak több ízben tartott előadásokat az oroszországi állapotokról, azokat összehasonlította a hazai állapotokkal és azt igyekezett bizonyítani hallgatóságának, hogy a Szovjetunió társadalmi berendezkedése jobb, mint Magyarorszáé. Kirándulások szervezett, ilyenkor forradalmi dalokat énekeltek, ő maga referátumokat tartott és ilyenformán — állapította meg a rendőrség — sikerült többeket elszédítenie.

— Főleg a *bőripari munkások között* működött eredménnyel. A szervezkedés munkájában ezek segítségére voltak. Az a terv, hogy a *párt legális vezetőit kiszorítsák, nem sikerült*, de sikerült elérniük azt — folytatja a jelentés —, hogy a bőriparosok elnöki székébe saját emberüket, *Krajkó András* tápéi cipészt ültették. *Krajkó András* és ennek testvére, *Krajkó József* volt a leghívebb segítőtársa Hajdóknak. A két testvér tápéi lakásában tartották az összejövetelek nagyrészt, az ottani házkutatás során igen sok propaganda-nyomtatvány került a rendőrség kezébe.

— A rendőrség Hajdókon és a két *Krajkó*-testvéren kívül előzetes letartóztatásba helyezte *Kohn Ilona* manikűrösleányt és *Hercz Pál* magántisztviselőt.

A rendőrség a nyomozást tovább folytatja. Az előzetes letartóztatásba helyezetteket valószínűleg hétfőn kísérik át az ügyészség fogházába.

Négy eltűntet keres a rendőrség

(A Délmagyarország munkatársától.) A rendőrségen az utóbbi napokban több eltűnést jelentettek be. Az eltűntek majdnem kivétel nélkül fiatalok, sok közöttük a gyermek. Ezen a héten négy eltűnést jelentettek be a megijedt szülők. *Ördög Rozál* 13 esztendő kisleány tegnapelőtt tűnt el szüleinek Feltámadás-ucca 14. szám alatt lévő lakásáról. A kisleányról eltűnése óta nem érkezett semmi hír, szülei nem tudják, hogy mi történhetett a kisleányukkal. Hasonlóképpen tűnt el a városból *Mucsi Margit* 12 esztendő kisleány is, aki Árvíz-ucca 7. szám alatt lakott szüleiivel. A kisleány tegnapelőtt tűnt el szülei lakásáról, azóta nem adott életjelet magáról. Bejelentették az eltűnését két Somogyi-telepi fiatalembernek is, akik valószínűleg együtt távoztak el a városból. Az egyik *Gieszer Mihály*, a másik *Lakó Ferenc*, mindketten 19 évesek. Nincs kizárva, hogy álláskeresés céljából távoztak el a városból. A rendőrség mind a négy eltűntet keresi.

A két vezető világmárka
eredeti **STYRIA** eredeti **STEYR**

WOLF

kerékpárok. Kizárólag csak nálam kaphatók
Az utánzatokra ügyeljünk
Női kerékpároknak nagy választék, ritka szép kivitelben. Wolf-Spezial kerékpárok
a legjobb, és
legjobb legolcsóbb.
Új kerékpár gyári szereléssel 98 P-től.
Wolf Péter Híd ucca 173

EDULETFA
ASZTALOS-ARU
PADLODESZKA

KEMENYFA-DESZKA és PALLO
ENYVEZETT LEMEZ 179
Akácosház, léc, karó

BACH
Telefon 11-26 és 11-27.

Szt István tér, Párisi
krt 35. (v. Somló telep)
Ujszeged, Bethlen u.

REFLEXIÓK

A Baross-Szövetség szegedi nagygyűlése, a kereskedelemnek ez a megnyilatkozása nem volt általános, mert azon az összes kereskedő, a kereskedelem összes képviselői nem voltak jelen. Ettől eltekintve azonban, bizonyos foku megelégedettséggel tölthet el az a tény, hogy a magyar kereskedelem képviselői a Baross Szövetségbe tömörült részének Szegeden tartott nagygyűlésén úgy az ipari, mint a kereskedelmi miniszter megjelent, sőt József Ferenc dr. főherceg is, megjelenésükkel megadták a foglalkozási ágak az a fokmérték, azt a fémjelzést, amely végre a többi államfenntartó elemekkel egyenlő rangsorra emelte.

Eddig a kereskedelem s a kereskedelmi pálya nálunk Magyarországon voltaképp egy amolyan szükséges-rossz volt, amely nélkül élni nem lehetett, de amelyet nagyon, de nagyon lenéztek. Az ugynevezett történelmi osztály a legnagyobb szégyennek tartotta, ha kénytelen volt közelebbi, vagy családi nexusba kerülni a kereskedelemmel, vagy annak egy-egy képviselőjével. S maguk a kereskedők is, ha megtollasodtak, sietve iparkodtak levetni magukról a kereskedői ruhát, félredobni mérték, meg mércét és magukat szalonképesíteni és onnét éppugy rugni egyet a lenézett kereskedői osztályon, mint a többi ottlevő.

Dr. Vargha Gyula „A magyar hitelügy”-ről 1896-ban írt történetében mondja Martin v. Schwartner nyomán a régi kereskedőkről: „A céhbeli kereskedők a városokban többnyire németek; de mindinkább kezdik elveszteni a tért. Az igazi nagykereskedők görögök és örmények s midőn ezek kiválójai meggazdagodva és nemességet nyerve, az uralkodó osztályba olvadtak át, az eddig csak házalással (innét a handlé szó), vagy italméréssel foglalkozott zsidók... kezdtek mind nagyobb szerepet játszani kereskedelmünkben...” Maga az „uralkodó” osztály távoltartotta magát a kereskedelemről, nem tartotta azt „egyenrangú” foglalkozásnak, olyannak, amely „méltó lett volna hozzá.”

Az idő vasfoga ezt a felfogást erősen kikezdte s a sors kerekének forgandósága jobb belátásra, arra bírta a felfogás képviselőit, hogy leszálva a magas lóról, közelebb, alaposabb vizsgálatnak vessék alá a kereskedelmet és revideálják nézetüket. S amint ezt megtették, nyomban megállapították, megállapíthatták, hogy a kereskedelemben és a kereskedelemnek megvan a maga etikája, a maga tisztessége, előkelősége, hozzáférhetetlensége, de salakja is. Eddigél csak a salakját nézték s nem tartották érdemesnek mélyebbre hatolni; a kereskedő már elnevezésénél fogva páriát, kizsároltat, alsóbbrendűt, lenézett, egyenlőtlen, másod-, vagy méginkább hatodosztályt jelentett, akivel csak szükségképpen fogtak kezét s aki után szellőztetni kellett...

Ma, amikor országunk sajnálatos s remélhetőleg csak időleges megcsönkítése, ezenfelül pedig a mindenütt dúló autarchikus törekvések az uralkodó osztályt is kényszerítik rá, hogy körülnézzen s megállapítsa, e megállapítás megalapozásáról gondoskodjon; ma, amikor Angliát s az angol kalmárt akarjuk szeretjük utánozni; ma a kereskedelem sem lehet többé az a terra incognita az uralkodó osztály részére, mint azelőtt.

Kétségtelen — és azt ma már a történelmi osztály is belátja —, hiba volt a kereskedelem eddigi lekicsinylése, leosztályozása s megelégedéssel látjuk a hiba reparálási törekvést. Csakhogy ne essünk egyik hibából, egyik végletből a másikba. Eddig a kereskedelmet lenéztük, foglalkozását másodrangúnak tartottuk: most meg — felekezeti alapra helyezkedve akarják rendezni. Ez épp oly hiba. Meg kell állapítanunk, amit a külföldi már tud, hogy országunk kereskedelme megalapozott, saját lábán jár, tiszteletet kéri és parancsoló. Ezt azoknak a kulimódra fáradozó pioníroknak köszönhetjük, akik igen nehéz és súlyos idők közepe, fáradozó munkássággal, a meg-megújuló veyálások, hajszák, elnyomások, kirekesztések, kifosztások dacára, minden felsőbb támoga-

tás nélkül, vagy ellenére ezt a lenézett, sárbatiport foglalkozási ágat arra a magas nivóra, arra az etikára, tisztaságra és becsületet parancsoló fokra emelték, amelyen ma büszkélkedik. Ezek a senkik és ismeretlenek, ezek a néha sehonnai egyenként hordták össze azokat a téglákat, amelyekkel megalapozták és felépítették a kereskedők országos házát, amely minden viharok elmentt; ezek emelték és segítettek emelni a kereskedelmet. Ezeket nélkülözni, ezeket kitessekelni, ezek nélkül tovább dolgozni és építkezni nem lehet. És épp ezért fájjaljuk, hogy a szegedi, ugyszólván első vidéki mostremanifestáció alkalmával ezekről megfeledkeztek s sajnáljuk, hogy az összes kereskedők összefogása helyett egy sokkal kevesebbet jelentő megnyilatkozással elégedtek meg; a felekezeti alapon való szervezkedéssel. Sajnáljuk és fájjaljuk, mert a gazdasági élet eisorvadásának bomlasztó csirái ezek.

A kereskedelemnek még igen nagy harcokat kell megvívnia; az egyik elleni harcot, a megfelelő tarifa bevezetési harcot, az összefogás harcot, amely lehetővé teszi annak az egyenlőségnek a megszüntetését, amely a kereskedők s a szövöttekkel szemben fennáll. Ilyen körülmények között és ilyen kilátások mellett, figyelemmel az egész ország érdekeire, nem a széthúzásban látjuk az erőt és erősséget, nem abban, hogy újra klasszifikáljunk és kasztokra, meg felekezetre osztályozódjunk, hanem csakis a vállvetett együttműködésben. Mi nem engedhetjük meg magunknak — hiszen oly kevesen vagyunk! — azt a lukszust, hogy még mielőtt egy új kipróbált kereskedői generációról gondoskodtunk volna, a réggit anatómia alá fogjuk. Hiszen az ország és ezen belül a kereskedelem tovább fejlesztése és nagygyátétele szempontjából irrelevans, hogy az egyes komponensek mily formában róják le hitük szerinti hálájukat a mindenható előtt azért, mert komponensek, egyedek, közreműködők, fáradozók lehetnek; a fontos és lényeges az, hogy lerójják hálájukat és felekezetre való tekintet nélkül vállvetett munkájukkal országukat, iparukat, foglalkozási águkat előbbrejutni, elsőnek lenni utolsó lehellel segitene.

Gál Miksa.

Legfájdalmasabb szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó hitves és édesanyánk

Harmath Béláné

56 éves korában folyó hó 12-én jobblétre szenderült.

Temetése f. hó 14-én d. u. 5 órakor az alsóvárosi temető kápolnájából a r. kath. gyászszertartás szerint helyezük örök nyugalomra.

GYÁSZOLÓ CSALÁD

Siremlékek

minden anyagból tökéletes kivitelben, legolcsóbb árban. — Tervek és költségvetés díjmentesen. Előnyös fizetési feltételek

FISCHER kőfaragó cégnél
Kálvária ucca 3.

Magyarország legnagyobb kőipari üzem.

BUDAPESTEN

legolcsóbb és a pályaudvarokhoz legközelebb fekszik a

HUNGÁRIA

gőz, kádfürdő, és vizgyógyintézet
(VII., Dohány-ucca 44. szám)

Nyitás: reggel 5 órakor. — Gőz- és kádfürdő ára 1. — Kiszolgálási díj csak 10 fill.